

Facit till Zoom Svenska, Ordkunskap år 4

s. 3

KAMRAT, BÄSTIS, VÄN, POLARE A

A. Vänskapsprovet

Förslag:

1. springa
2. slips
3. skrika
4. vissla
5. mäktigt

B. Bråk

tumultet = kalabaliken

bli osams = råka i luven

bråkstakarna = slagskämparna

inte överens = oense

s. 4

KAMRAT, BÄSTIS, VÄN, POLARE B

A. Min bästa kamrat

Orden ska in i följande ordning:

tjej

mej

rar

kvar

tag

jag

försvann

varann

Ulricehamn

namn

prat

kamrat

B. Ett ord ska bort

Förslag:

1. låtsas
2. söt
3. snabb
4. bo

s. 5

FATTA PENNAN! **A**

A. Stallet

1. Sadeln är en sorts stol.
2. Tränsen träs över hästens huvud.
3. Hovkratsen används för att göra hovarna rena.
4. Ryktborsten gör hästens päls ren och blank.
5. Spiltan är hästens egen plats i stallet
6. Mulen är hästens näsa.
7. Manken är början på hästens rygg.
8. Manen är hästens hår.
9. Spannen kan man fylla med vatten.

B. Full fart framåt

Skritta = hästens långsammaste gångart

Galoppera = hästens snabbaste gångart

Trava = gångart mellan skritt och galopp

Gnägga = låta som en häst

C. Sammansatta ord

sadeltvål, sadelkammaren, hovkrats, ryktborste, trädörr, hemtrevligt, ponnyhästar, jättesöt, stickelhårig, godsaker, (förtjusning)

s. 6

FATTA PENNAN! **B**

A. Karate

1. Diskad blir den som inte får tävla.
2. Dräkten består av jacka och byxor i bomull.
3. Bältet är ett skärp runt midjan.

4. Motståndare är den person man tävlar mot.
5. Kontroll har den som kan styra sina rörelser.
6. Koncentration krävs för att kunna samla tankarna.
7. Smidig är man om man lätt kan böja kroppen.
8. Kampsport är till exempel judo, karate och fribrottning.

B. Nästan samma sak

ålderdomlig = urgammal

övar = tränar

match = tävling

skärp = bälte

C. Sammansatta ord

muskelstyrka

träningslokal

klädedräkt

s. 7

HAJAR DU KLYKET? A

Kluriga uttryck

1. Misstänka att något skumt är i görningen
2. Ge en hastig blick
3. Vara i en situation som man har svårt att klara
4. Få ovet
5. Vara mycket arg
6. Dölja
7. Kunna säga ifrån på skarpen
8. Inte under några omständigheter
9. Lägga beslag på
10. Stupa, duka under
11. Prata dumheter
12. Stå för kostnaderna, betala

s. 8

HAJAR DU KLYKET? B

Roliga uttryck

1. Han sprang hastigt iväg.
2. Han lyssnade uppmärksamt.
3. Jag håller det jag lovar.
4. De lägger sig alltid i.
5. Du är snäll.
6. Du måste vara försiktig med vad du säger. Lova att inte säga något.
7. De gör ingenting.
8. Ni måste visa vad ni kan.
9. Nu sa jag visst något känsligt.
10. Försäg dig inte!
11. Ärligt talat.

s. 9

VAD ÄR VITSEN? A

A. Olydig papegoja

1. flicka
2. jämt
3. osade
4. slängde
5. smäll
6. huttrande
7. stygg
8. stackars

B. Fåglar eller ej

Orden som ska ringas in är:

gröngöling
rödhake
trut
talgoxe
sidensvans

s. 10

VAD ÄR VITSEN? B

Inget facit behövs.

s. 11

TALA ÄR GULD A

Tala så du hörs!

s. 12

TALA ÄR GULD B

A. Teaterfolk

Förslag:

1. *Regissören* iscensätter och instuderar t.ex. en pjäs eller film.
2. *Scenografen* gör teaterdekor och ibland kostymer.
3. *Koreografen* skapar/komponerar balett eller annan dans.
4. *Maskören* gör masker eller sminkar skådespelarna.
5. *Ljuddåttaren* bestämmer ljud (musik eller ljudeffekter) till en pjäs eller film.
6. *Skådespelaren* uppträder och spelar en roll på teater eller film.

7. *Sufflören* viskar till skådespelaren vad denne ska säga.
8. *Statisten* har en stum roll och förekommer i bakgrunden eller i masscener.

B. Teaterord

Förslag:

1. *Jury* bestämmer exempelvis vem som ska få en viss roll i en pjäs eller film.
2. När man *agerar* spelar man en roll.
3. *Manuset* är författarens underlag till en bok/pjäsa/film.
4. Under en *repetition* övar man inför t.ex. en teateruppsättning eller filminspelning.
5. En *roll* är en skådespelares del av en pjäs/film.
6. När en pjäs eller film spelas/visas för första gången är det *premiär*.
7. *Succé* betyder framgång.
8. *Fiasko* betyder fullständigt misslyckande.

s. 13

I FABLERNAS VÄRLD A

A Noshörningens spillning

Orden som ska paras ihop är:

humör – temperament

duell – tävling

spillning – djurbajs

raseri – ilska

attackerade – anfalla

våldsamt – kraftigt

modig – tapper

besegra – vinna över

anledning – orsak

platt – jämn

markera – märka ut

revir – område

B. Ord på rätt ställe

1. temperament
2. spillning
3. tappert
4. attackerade

5. revir

s. 14

I FABLERNAS VÄRLD* **B*

A. Piggsvinets pigg

1. vass
2. mycket
3. sprickor
4. (växt-)trådar
5. spillning

B. När man tänker kommer tankar

Orden som ska in i meningarna är:

mod
vinst
blod

s. 15

VERKLIGA OCH FANTASTISKA DJUR* **A*

A. Kattens språk

Orden ska in i följande ordning:

stryker
doften
respekt
nosa
morrhåren
komplimang
skäller
smyger
anfaller

B. Välj ord!

1. putsa
2. fräser
3. jagar
4. jamar

5. spinner
6. tillgivenhet

s. 16

VERKLIGA OCH FANTASTISKA DJUR B

A. Nils gråsäl

Orden ska in i följande ordning:

storm
strand
djurpark
färd
trivdes
klarare
vattenytan
ylande
stämma
andas
fryser
dyka
näsborrarna

B. Välj ord!

1. sorglig
2. labbarna
3. späck
4. täpper igen
5. hållarna
6. vattenbrynet

s. 17

VILD, VILDARE, VILDAST A

A. Den elaka tanten

Orden ska in i följande ordning:

plåt
ljusen

marken

tå

tjuren

ägg

fis

fioler

mina

polisen

bil

ut

tvi

B. Rimma

Förslag:

gunga, tunga, ljunga, lunga

bäst, fest, pest, läst, väst

fula, kula, hjula, mula

tåg, låg, råg, måg, påg, våg

loppa, toppa, noppa, doppa

hur, skur, djur, dur, tur, lur

s. 18

VILD, VILDARE, VILDAST B

Katten

Orden ska in i följande ordning:

skämt

gå

förr

kvast

fru

gång

fel

krus

klang

höll

mak
slant
våt
fick
sen

s. 19

SPÖKEN, FINNS DE? A

A. Hotellet vid havet

hotell S
vind P
sal Ö
hall K
kypare D
bal A
gäst N
melodi S

Ordet i rutorna blir *spökdans*.

B. Andra ord för rum och hus

RUM

kök
cell
salong
studio
tambur
kammare
krypin

HUS

fastighet
palats
ruckel
kråkslott
kyffe

kåk
skjul
hydda

s. 20

SPÖKEN, FINNS DE? B

A. Vampyrer

hy	S
livnära sig på	L
kista	Ä
kännetecken	N
rutten	G
andedräkt	K
symbol	A
passera	P
avskyr	P
ro	A

Ordet i rutorna blir *slängkappa*.

s. 21

ORDNING BLAND ORDEN PÅ JORDEN A

A. Trädgårdslandet

1. belåten
2. högre
3. hösten
4. nedåt
5. nya
6. sakta
7. slut
8. små
9. sommaren
10. stor
11. vaknar
12. varma

B. Motsatser

1. stor
2. varma
3. sakta
4. vaknar
5. nedåt
6. belåten
7. högre
8. sommaren
9. små
10. nya
11. hösten
12. slut

s. 22

ORDNING BLAND ORDEN PÅ JORDEN B

A. Svåra ord

1. chiffer = hemlig text
2. hypnos = sömnlignande tillstånd framkallat genom någons viljepåverkan
3. veranda = utbyggnad på hus
4. lurifax = filur, skojare
5. omelett = maträtt på uppvispade ägg
6. novis = person som är ny på ett område
7. amulett = magiskt föremål, buret som skydd mot olyckor o.d.
8. demon = ond ande
9. tentakel = känselspröt
10. gemak = praktfullt rum
11. prunka = lysa i granna färger
12. export = försäljning till utlandet

B. Bokstavsordning

1. amulett
2. chiffer
3. demon
4. export
5. gemak
6. hypnos

7. lurifax
8. novis
9. omelett
10. prunka
11. tentakel
12. veranda

s. 23

VAD HAR HÄNT? A

A. Fyndet på fjället

1. människor som går
2. berg
3. skydd mot hårda vindar
4. metallbricka med namnuppgifter
5. en plats med många fångelser
6. lista

B. Duka under

Orden som ska ringas in är:

1. avlida
2. kola
3. omkomma
4. gå ur tiden
5. stupa
6. gå under
7. insomna
8. gå bort
9. falla ifrån

s. 24

VAD HAR HÄNT? B

A. Olaga hot

1. Mannen uppträdde hotfullt.
2. Någon ringde polisen.
3. Kvinnan var ute och gick med sin hund.

4. Hunden satt fast i ett band, som kvinnan höll i.
5. En hund, som inte var bunden, kom springande.
6. Hunden gick till anfall.
7. Kvinnan sa till mannen.
8. Mannen har gjort något olagligt.

B. I morse

i tisdags

i somras

i julas

s. 25

POESI A

A. I Annorlunda

Orden ska in i följande ordning:

blunda

sköna

gröna

natten

vatten

sunda

unga

tunga

ängen

sängen

B. Motsatser

Orden som ska paras ihop är:

vakna – somna

kort – lång

sitta – stå

skratta – gråta

tiga – prata

hård – mjuk

dyr – billig

torr – blöt

s. 26

POESI B

A. Tullius Tomson O´Hoj

1. koj = sovplats på fartyg
2. kabyss = skeppskök, pentry
3. rigg = anordningar för att sätta segel på fartyg
4. skans = utrymme under däck (för besättningen)
5. ruff = mindre, överbyggt utrymme på båt
6. styrbord = (åt) höger på fartyg
7. babord = (åt) vänster på fartyg
8. reling = övre kanten av en fartygssida
9. för = främre delen av ett fartyg
10. akter = bakre delen av ett fartyg
11. däck = golv resp. tak som delar ett fartyg i olika våningar
12. fyr = anordning som ger ljussignaler som man kan styra efter

B. Båtar

Orden som ska kryssas över är:

grålle

mandarin

kricka

rysare

burk

s. 27

EN RESA TILL LANDET ANNORLUNDA A

A. Alver och enhörningar

Orden som ska paras ihop är:

ljudlös – tyst

gestalt – varelse

musicera – spela och sjunga

högre – stor och lång

gyllene – guldfärgad

bländande – strålande

skygg – blyg
 godhjärtad – snäll
 jungfru – ung kvinna
 intelligent – klok

B. Rätt ord på rätt plats

1. bländande
2. intelligent
3. högre
4. musicerade
5. godhjärtad
6. gestalt
7. skygg

s. 28

EN RESA TILL LANDET ANNORLUNDA* **B*

A. En dyster plats

1. glädjelös
2. täckt av moln
3. susa
4. naken
5. orörlig
6. livlös
7. mycket stor
8. skrämmande
9. väsen
10. övergiven
11. förstöra

B. Rätt ord på rätt plats

Förslag:

kala/kusliga/ödsliga ...

dyster

stela

varelse

s. 29

HUR GÅR DU KLÄDD? A

A. Klädesplagg

1. pyjamas
2. kofta
3. strumpor
4. tröja
5. sjal
6. halsduk
7. shorts
8. keps
9. mössa
10. jacka
11. linne
12. handskar
13. vantar
14. byxor (jeans)

B. Andra klädesplagg

sari = indisk kvinnodräkt

kimono = japansk rock

kilt = skotsk knäkort kjol för män

C. Gåta

Exempel: körsbäret

s. 30

HUR GÅR DU KLÄDD? B

A. Underbyxans historia

1. rumpan, baken
2. trosor, kalsonger
3. kolt
4. resårband
5. lucka
6. korvade sig
7. skjortor
8. trikå

9. pengar

10. obekväma

B. Olika slags kläder

BYXOR	KJOL	ROCK	HUVUDBONAD
brallor	kortkort	kappa	luva
shorts	kjortel	frack	keps
pantalonger	kilt	trenchcoat	basker
jeans	skört	kavaj	hätta

s. 31

I GUDARNAS OCH JÄTTARNAS VÄRLD A

Drakar och dvärgar

framställs	M
kräldjur	I
bevingad	D
krossa	G
flaxa	Å
bota	R
sällsynt	D
ädelsten	S
satt	O
enorm	R
underjordisk	M
juvel	E
beväpnad	N

Ordet i rutorna blir *midgårdsormen*.

s. 32

I GUDARNAS OCH JÄTTARNAS VÄRLD B

A. Sigurd Fafnesbane

Orden som ska paras ihop är:

mördare – baneman

krypande – kravlande

ligga på – ruva

form – skepnad

konstigt – märkligt

förtrollad – magisk

vass – skarp

forma metall – smida

packade – lastade

sjöng – kvittrade

B. Uttryck

1. begav sig = reste

höll till = bodde, vistades

2. mörkret hade fallit = det hade blivit mörkt ute

släcka törsten = dricka